

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія неперервної освіти»
Дніпропетровської обласної ради»

Криворізький державний педагогічний університет

Кафедра загальної та спеціальної педагогіки

Освіта і наука в умовах інноваційного розвитку суспільства

Перша Всеукраїнська науково-практична конференція

Збірник тез доповідей

14 вересня 2022 року

Дніпро

УДК 37:001.895

ISBN 978 - 966 - 8676 - 67 - 3

Рецензенти:

Лесик А.С., доцент кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного університету, канд. пед. наук, доцент.

Щербина С.М., доцент кафедри педагогіки Криворізького державного педагогічного університету, канд. пед. наук, доцент.

Кірман В.К., завідувач кафедри математичної, природничої та технологічної освіти комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», канд. пед. наук, доцент.

Відповідальний за випуск: Мотуз Т.В., Кочерга Є.В.

Конференція зареєстрована в ДНУ «УкрІНТЕІ», посвідчення № 239 від 10 червня 2022 року.

Рекомендовано до друку Вченою радою комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», протокол № 1 від 01.09.2022 р.

Освіта і наука в умовах інноваційного розвитку суспільства: збірник тез доповідей Першої Всеукраїнської науково-практичної конференції (14 вересня 2022 року, м. Дніпро) / за заг. ред. Т. В. Мотуз, Є. В. Кочерги. Дніпро : КЗВО «ДАНО» ДОР», 2022. 391 с.

У збірнику подаються тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Освіта і наука в умовах інноваційного розвитку суспільства», що проходила 14 вересня 2022 року в місті Дніпрі на базі комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради».

За зміст та достовірність матеріалів, поданих у збірнику, відповідальність повністю несуть автори публікації.

© КЗВО «ДАНО» ДОР», 2022

© Автори статей, 2022

ЗМІСТ

Редакційна колегія.....	3
Організаційний комітет.....	3
Секція 1. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	11
Березинський Володимир, Миронова Руслана Роль професійної компетентності вчителя в системі сучасної шкільної освіти.....	11
Ватковська Марина Тенденції розвитку сучасної освіти у парадигмі ціннісного підходу.....	13
Григораш Тетяна Глобальні тенденції у сфері освіти в умовах цифровізації суспільства.....	16
Єфремова Людмила, Балаклеєць Майя Праксеологічний підхід як інновація в практиці управління закладом освіти.....	20
Кульбач Лариса Управління розвитком закладу загальної середньої освіти в реаліях російської агресії в Україні.....	22
Нежива Ольга Місія університету – одна із найважливіших умов формування конкурентної стратегії ЗВО.....	25
Ратинський Вадим Інноваційний розвиток закладів освіти – як основа відбудови економіки у повоєнний період.....	27
Скиба Юрій Штучний інтелект – інноваційна технологія управління розвитком кадрового потенціалу закладу вищої освіти....	29
Христенко Світлана Освітня робототехніка як ефективний напрям впровадження STEM-освіти в Україні.....	31
Худавердієва Вікторія, Загоруйко Софія Інтеграційні процеси розвитку інноваційного освітнього середовища.....	32
Худавердієва Вікторія, Чуйко Наталія, Загоруйко Софія Інноваційні підходи до управління розвитком освітньо-наукового середовища закладів освіти.....	38
Чаус Марина Інноваційні підходи до управління розвитком закладу освіти.....	43
Шабасєва Людмила Інноваційні підходи до управління розвитком позашкільного закладу.....	45
Швидун Віктор Педагогічні інновації як засіб розвитку закладу освіти.....	47
Секція 2. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ПЕДАГОГА В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	50
Абраменко Олександр Освітні мультимедійні технології.....	50
Аніщенко Олена До питання про соціальну мобільність педагога....	52
Білоус Олена Педагогічна майстерність викладача вищої школи в умовах дистанційного навчання.....	55
Білоусова Людмила, Шинкаренко В'ячеслав Використання ідей «Вальдорфської педагогіки» у сучасній школі.....	57

Большаніна Ольга Педагогічні ідеї опанаса сластіона та примінення його навчальних підходів у сучасних мистецьких фахових предметах.....	61
Бортняк Валерій Особливості інноваційного розвитку освіти в Україні.....	64
Бортняк Катерина Змішане навчання як спосіб формування комунікаційної компетентності викладачів.....	66
Булейко Оксана Куб гнома економа.....	68
Вознюк Лідія Професійна компетентність учителя як важливий чинник забезпечення якості освіти в умовах воєнного стану.....	71
Волощук Ілона Освітній симбіоз родини школяра та закладу освіти у військовий час.....	72
Гапіч Наталія Переваги використання ІКТ в дистанційній освіті.....	75
Голуб-Петрів Тетяна Сутність поняття «оцінювання», його місце в навчальній діяльності учня та професійній діяльності вчителя.....	77
Гонтар Дмитро Викладання історії у контексті державної меморативістики як теоретико-практична складова сучасного освітнього простору.....	80
Григоренко Єлизавета Формування хімічної компетентності у студентів аграрних закладів фахової передвищої освіти на основі вивчення навчальної дисципліни «Хімія» як складова професіоналізму майбутнього агроному.....	84
Грубі Тетяна Компетентнісно-орієнтований підхід як сучасна освітня технологія.....	88
Гуртова Марина Дистанційне навчання: форми, переваги та недоліки.....	91
Дідик Олена Мобільність – один із критеріїв професіоналізму сучасного вихователя.....	93
Довгало Вікторія Граматичні категорії іменника в українській, російській та білоруській мовах: дидактичний аспект.....	98
Дороніна Тетяна, Іванова Вікторія Часткова професійна кваліфікація як напрям розвитку сучасної освіти.....	100
Дудка Ярослав Діджиталізація освітнього процесу на уроках географії.....	102
Дудник Віта Проблема виховання гендерної толерантності в сучасній школі.....	105
Єрмоленко Наталія Відеоматеріали як засіб формування комунікативної компетентності на уроках іноземної мови.....	108
Забара Олена Теоретичні та практичні аспекти формування професіоналізму педагога в сучасних умовах.....	110
Завіша Ірина Цифрові технології в системі підвищення кваліфікації педагогічних працівників.....	113
Золотухіна Анастасія Сутність діяльності сучасного педагога з дітьми, які пережили важкі травматичні події.....	115

Калугін Руслан Результати опитування щодо змісту та технологій змішаного навчання.....	117
Кірман Вадим, Гаража Тетяна Нормативні основи розвитку природничої освітньої галузі.....	120
Клевцова Вікторія, Баранець Яна Дидактичні можливості використання інтерактивного програмного комплексу mozabook на уроках біології.....	123
Кліменко Жанна Формування логіко-математичних компетенцій у дітей дошкільного віку шляхом упровадження інноваційної технології «кольорові палички Д.Кюізенера».....	124
Ключник Руслан Формування когнітивних та соціокультурних компетентностей у процесі вивчення англійської мови.....	127
Комарчева Анастасія Карл Орф «музичні інструменти».....	130
Король Анжела Дидактичні основи реалізації творчого підходу у навчальному процесі ВНЗ майбутнього менеджера.....	132
Крамаренко Тетяна Особливості діяльності вчителя з розвитку творчих здібностей молодших школярів.....	134
Кубрак Ярослав Проблематика інкримінації дій в корупційних правопорушеннях.....	139
Кулакова Галина Медіатехнології в початковій школі як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів.....	143
Кулябо Дар'я Філософія конфлікту: історичний погляд.....	145
Світлана Кучер Візуальна організація інформації в освітньому процесі при вивченні педагогічних дисциплін.....	147
Ластовецька-Соланська Зоряна Перспективи розвитку музикознавчої освіти в Україні на сучасному етапі.....	151
Левкін Дмитро Навчально-виховна діяльність викладача в закладах вищої освіти.....	152
Левковець Ольга Теоретичні та практичні аспекти формування професіоналізму педагога в сучасних умовах.....	155
Леонова Аксінія Впровадження гендерного компоненту в освітній процес Криворізького державного педагогічного університету.....	157
Литвинюк Людмила Розвиток і саморозвиток педагогічної майстерності у післядипломній педагогічній освіті.....	159
Мазур Ірина, Міхіна Наталія, Клімова Людмила, Купрієнко Валентина Формування педагогічної культури як компонента професійної майстерності вихователя закладу дошкільної освіти.....	164
Макаренко Ірина Емоційний інтелект менеджера в освіті як предиктор його успішної управлінської діяльності.....	169
Маруховська-Картунова Ольга Специфіка викладання «філософії» та «Філософії науки» для аспірантів в умовах інноваційного розвитку суспільства.....	172
Маруховський Олег Концепція медіаосвіти в Європі та в Україні як складова професійної підготовки фахівців із зв'язків з	174

громадськістю.....	
Машненко Людмила Гендерний підхід в реалізації концепції нової української школи.....	176
Мельникова Інна Інновації в розробці практичних робіт з біології під час дистанційного навчання в закладі фахової передвищої освіти.....	178
Микитенко Марина Періодизація реформування освіти 1919-1991 роки на території України.....	180
Мірошніченко Валентина Суспільна діяльність у військовому середовищі.....	183
Пасічник Вікторія Підприємницька компетентність учнів початкових класів.....	185
Пасічник Любов Національно-патріотичне виховання в Україні: історія та сьогодення.....	187
Петренко Ольга Концептуальні засади використання інтерактивного навчання в початковій школі.....	189
Пилипенко Олена, Суховірська Людмила Формування сучасних педагогічних навиків під час вивчення теми «Поверхневий натяг рідин та поверхневі явища».....	192
Поляковська Ольга Особливості формування навчальних груп підготовчого відділення для іноземних громадян у закладах вищої освіти.....	193
Потапенко Олег Педагогіка партнерства як інновація в сучасній освіті.....	195
Приступа Яна Педагогічна культура як одна з фундаментальних складових педагогічної майстерності вчителя.....	197
Резнік Олександра Сертифікація вчителів початкових класів – виклик сьогодення.....	199
Резнік Олександра Удосконалення професійних компетентностей вчителя початкових класів (на прикладі з особистого досвіду).....	203
Самойленко Світлана Порівняльна лінгвістика англійської та української мов як засіб вивчення іноземної мови: граматичний аспект.....	207
Семеняка Анна Правові компетенції детективів та форми їх реалізації.....	209
Силенко Юлія Дискурс професіоналізму майбутніх викладачів закладу вищої освіти у процесі професійної підготовки.....	212
Слабінська Оксана Обдаровані діти, форми, методи, робота з обдарованими дітьми.....	215
Тороп Крістіна Готовність педагогів до інноваційної діяльності.....	217
Фоменко Лариса Розвиток пізнавальної активності майбутніх учителів інформатики – запорука успішності їх інноваційної педагогічної діяльності.....	219
Ховрякова Тетяна Провідні тенденції сучасної підготовки молоді	222

до подружнього життя в освітній площині.....	
Чаус Ганна, Романець Олена Важливість розвитку критичного мислення вчителів у післядипломній освіті.....	224
Чевюк Анастасія Особливості викладання англійської мови здобувачам-початківцям.....	226
Чигрина Валентина, Слободенюк Олена Професійне зростання педагогів в умовах навчального закладу.....	229
Чорна Юлія Цінності як орієнтир Нової української школи: нормативно-правові основи.....	233
Чубата Оксана Національно-патріотичне виховання дошкільників засобом створення віртуального музейного простору.....	235
Швидун Людмила Освітня мобільність в контексті професійного розвитку педагогів.....	238
Шепель Оксана Веб-квест як засіб розкриття творчого потенціалу здобувачів освіти під час дистанційної форми навчання.....	241
Щербина Світлана Формування професіоналізму педагогів під час вивчення навчальної дисципліни «Інноваційні технології навчання та виховання».....	243
Яковенко Оксана Аналіз конфліктів в педагогічній роботі з дітьми шкільного віку.....	246
Янюк Ольга Впровадження інтерактивних методів у освітній процес під час формування професійних компетентностей майбутніх фахових молодших бакалаврів технологічного відділення	250
Яхнич Марина Просвітницька модель освіти: філософське обґрунтування та спроби практичної реалізації.....	256
Секція 3. ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО СТВОРЕННЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	260
Базилевська Оксана, Кузьмич Валентина Особливості розвитку уваги у дітей з особливими освітніми потребами.....	260
Богомаз Крістіна Роль корекційної роботи у психічному розвитку молодших школярів з інтелектуальними порушеннями легкого ступеня.....	262
Воробйова Тетяна Створення та розвиток інклюзивного освітнього простору в закладах позашкільної освіти.....	265
Голосна Альона Особливості формування в учнів з ооп навичок самообслуговування.....	271
Григоренко Ганна Організація дистанційного навчання в закладах дошкільної освіти для дітей з порушеннями зору: практичний аспект.....	273
Довбніч Мар'яна Інклюзивне забезпечення навчального процесу та усебічного розвитку глухонімих дітей.....	277
Драчук А., Білоконна Н. Умови створення успішного інклюзивного освітнього середовища початкової школи.....	280
Ільїна Олена, Мусорова Анна Інноваційні технології в	283

інклюзивному середовищі.....	
Канцелярська Лариса Інклюзивна освіта – шлях до суспільної інтеграції та формування ключових компетентностей в учнів початкової школи.....	286
Кобзева Ірина, Рєзніченко Діана Організація арттерапевтичних занять з дітьми з особливими освітніми потребами.....	290
Кочерга Євгенія, Кисельова Карина Використання ігрової діяльності для розвитку дітей з інтелектуальним порушенням помірного ступеню.....	294
Кочерга Євгенія, Несуща Інна Визначення педагогічних умов використання елементів арт-терапії при роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.....	297
Кочерга Євгенія, Яна Спільник Педагогічний потенціал арт-терапії у роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами.....	299
Крисан Дарія Виховний потенціал арт-терапії, як засіб корекції агресивності у дітей молодшого шкільного віку з ООП.....	302
Купрас Віра, Захарова Людмила Особливості навчання немовленнєвої дитини з РАС в умовах сучасного інклюзивного середовища.....	305
Купрас Віра, Четверик Тетяна Інклюзивне освітнє середовище: використання інноваційних технологій у корекційно-розвивальному процесі з дітьми із РАС.....	308
Куцай Катерина Особливості навчання дітей з ООП.....	312
Максименко Тетяна Вплив взаємовідносин в сім'ї на розвиток дитини з особливими освітніми потребами.....	315
Москвичова Влада Застосування сучасних освітніх технологій у формуванні інклюзивної компетентності педагогів.....	318
Мотуз Тетяна, Саснко Олена Можливості використання інформаційно-комунікаційних технологій в інклюзивному навчанні.....	321
Олефір Наталія Особливості формування інклюзивного освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти.....	324
Пісковенко Людмила Соціальна адаптація дітей з особливими освітніми потребами як педагогічний феномен.....	326
Поволоцька Ольга, Шинкаренко В'ячеслав Інклюзивне освітнє середовище у загальноосвітніх навчальних закладах.....	329
Потапюк Лілія Перспективи впровадження інклюзивної моделі освіти у вищій школі.....	331
Прокопенко Катерина Роль та основні завдання сім'ї у процесі соціального інтегрування дитини з особливими освітніми потребами.....	334
Пюрко Владислав, Пюрко Ольга Магістральні лінії підвищення рівня професійної компетентності корекційного педагога.....	337
Савченко Вікторія, Сарана Анастасія Інноваційні технології навчання як засіб підвищення якості освіти дітей з особливими	340

освітніми потребами.....	
Скакуненко Віта Кінезіологія – інноваційний крок в освіті дітей з особливими освітніми проблемами.....	343
Скіпочка Олександра Застосування комп'ютерних технологій на заняттях із дітьми з порушеннями слуху.....	346
Собар Віра Особливості використання технологій дистанційного навчання в інклюзивному освітньому середовищі.....	349
Солодовник Валерія Використання арт-терапевтичних технологій, як засобу подолання стресу у дітей з особливими освітніми потребами під час воєнного стану.....	351
Солодовник Валерія, Цебро Юлія Інноваційна компетентність педагога як умова реалізації ідей інклюзії.....	354
Сосіна Ольга Рефлексія впровадження інклюзивного навчання.....	356
Танцюра Ганна Сучасні підходи до вивчення особливостей розвитку пізнавальних процесів у дітей з особливими потребами дошкільного віку.....	358
Тарабанова Яна Дисграфія як реалія сучасного уроку української мови.....	360
Тарабасова Людмила Теоретико-методологічні основи інклюзивної освіти.....	362
Тюлькова Ольга Позитивний вплив фізичного розвитку дітей з особливими потребами в природному середовищі.....	365
Христова Тетяна, Стадник Василь, Кропивницький Ігор Зміцнення здоров'я дітей старшого шкільного віку в умовах інклюзивного освітнього середовища.....	368
Юрченко Дарія Толерантне ставлення до дітей з ооп в освітньому середовищі.....	372
Юрченко Наталія Особливості навчання дітей з мовленнєвими порушеннями в умовах інклюзивного середовища.....	375
Ясеневи́ч Олена Інклюзивна освіта: досвід Фінляндії.....	377
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	379

3. Яковишина Т. Педагогічні умови застосування арт-терапії у підготовці вчителів початкової школи. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип 28. Том 4. С. 287–294. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.4/28.208853>

Євгенія Кочерга

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної та спеціальної педагогіки

blago-2013@ukr.net

Яна Спільник

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», м. Дніпро

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ АРТ-ТЕРАПІЇ У РОБОТІ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Арт-терапія на сьогодні набула значного поширення та вийшла далеко за межі психології та психотерапії. Арт-терапію можна використовувати в освітньому процесі задля педагогічного впливу на розвиток дітей різного віку та на розвиток особистості дорослих, оскільки мистецтво є одним із найефективніших засобів гармонізації розвитку особистості.

О. Брюховецька зазначають, що «сьогодні відбувається становлення нового напрямку розвитку арт-терапії – педагогічного, що полягає в певній «соціальній терапії» особистості та корекції стереотипів поведінки засобами художньої діяльності» [1]. Р. Пріма та Т. Алексінцева звертають увагу на те, що «Г. Рід – один із найвідоміших основоположників «виховання через мистецтво» («Education through Art») – надавав особливого значення даному терміну. Згідно з його концепцією в поєднанні понять «арт» і «педагогіка» відмічається свідомий перехід від «процесів виховання» в їх загальноприйнятому значенні до живого конструктивного союзу дитини та дорослого в просторі мистецтва. Не виховання в мистецтві, не місце мистецтва у вихованні, а гуманістичний шлях виховання через мистецтво» [3, с. 7].

Вчителі початкових класів мають володіти такими професійними компетентностями як психологічна (здатність використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності; здатність формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність; здатність формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною), емоційна-етична (здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами; здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу) та компетентність педагогічного партнерства (здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі; здатність працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми

потребами) [4]. І саме використання арт-терапії, у поєднанні з іншими видами діяльності, дозволяє розвивати зазначені професійні компетентності вчителів.

О. Федій зазначає, що арт-терапія є визначальною складовою естетотерапії. Арт-терапія – це «система психолого-педагогічних впливів, яка базується на використанні мистецьких засобів у навчально-виховному процесі з метою подолання негативних емоційно-чуттєвих станів та створення особливих умов у освітньому просторі для творчого розвитку особистості» [5, с. 162].

Л. Лебедева визначає, що «педагогічний напрям арт-терапії має неклінічну спрямованість, тобто розрахований на потенційно здорову особистість, а також пов'язаний зі зміцненням психічного здоров'я дитини й виконує здебільшого профілактичні та корекційні функції. Особливість використання арт-терапевтичних методик у педагогічній практиці сучасної школи як інноваційної технології особистісно орієнтованого навчання і виховання полягає у розв'язанні низки психолого-педагогічних завдань: діагностичних, психотерапевтичних, виховних, розвивальних, корекційних.

Діагностика. У процесі арт-терапевтичної роботи вчитель має можливість отримати інформацію про розвиток та індивідуальні особливості кожного учня. У ході спостереження за школярами під час навчальної та позакласної діяльності педагог може більше дізнатися про їх інтереси, цінності, побачити внутрішній світ, відчутти неповторність кожного вихованця, а також виявити проблеми, що підлягають спеціальній корекції. Саме в процесі арт-терапевтичних занять легко виявляється характер міжособистісних стосунків. Арт-терапія дає можливість визначити і внутрішні, глибинні проблеми особистості.

Психотерапія. «Лікувального» ефекту можна досягти завдяки тому, що у процесі творчої діяльності створюється атмосфера емоційної теплоти, доброзичливості, емпатійного спілкування, визнання цінностей особистості іншої людини, її почуттів, переживань, піклування про неї. У процесі роботи в учнів виникає відчуття психологічного комфорту, захищеності, радості, успіху, в результаті чого мобілізується цілющий потенціал емоційної сфери дитини.

Виховання. При виконанні завдань з елементами арт-терапії у груповій, колективній формі роботи учні вчаться працювати й взаємодіяти в колективі, набувають навичок коректного спілкування, співчуття, взаєморозуміння, взаємоповаги, взаємодопомоги, що позитивно впливає на формування міцного, дружнього колективу, морально-етичних загальнолюдських цінностей. У процесі спільної арттерапевтичної роботи створюються відкриті, довірливі стосунки як з однолітками, так і з учителем.

Розвиток. Завдяки використанню різноманітних форм художньої експресії створюються умови, за яких кожен учень переживає успіх у тій чи іншій діяльності, самостійно справляється з поставленими завданнями. При цьому виникає «ситуація успіху», внаслідок чого в дітей формується почуття задоволеності, віри у власні сили, гідності та самоповаги. Молодші школярі вчаться вербалізації емоційних переживань, відкритості у спілкуванні.

Корекція. Достатньо успішно відбувається корекція образу «Я», який раніше міг бути деформованим, покращується самооцінка, зникають

неадекватні форми поведінки, налагоджуються способи взаємодії з іншими людьми. Особливо позитивні результати можуть бути отримані в роботі з молодшими школярами, в яких спостерігаються відхилення у розвитку емоційної та вольової сфер, оскільки арт-терапевтична діяльність сприяє зниженню рівня тривожності, агресивності, страхів, сором'язливості та гіперактивності учнів» [2, с. 28-30].

Отже, враховуючи всі завдання, які виконує в освітньому процесі арт-терапія, вважаємо можливим використовувати елементи арт-терапії на заняттях з дітьми з особливими освітніми потребами. Перспективами подальших досліджень вважаємо дослідження можливостей використання арт-терапії у роботі з дітьми молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами.

Список використаних джерел

1. Брюховецька О. Арт-терапевтичні технології у процесі особистісно орієнтованої підготовки майбутніх психологів, які отримують другу вищу освіту. *Післядиплом. освіта в Україні*. 2014. № 1. С. 25–30. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32307766.pdf>
2. Лебедева Л. Д. Арт-терапия в педагогике. *Педагогика*. 2000. № 9. С. 27–34.
3. Пріма Р. М., Алексінцева Т. В. Арт-педагогіка як наукове поняття: аспекти сутнісної характеристики. *Вісник Черкаського університету*. 2016. № 1. С. 6–10.
4. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23 грудня 2020 р. № 2736. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=22469103-4e36-4d41-b1bf-288338b3c7fa&title=RestrProfesiinikhStandartiv>
5. Федій О. А. Підготовка педагогів до використання засобів естетотерапії: теорія і практика : [монографія]. Полтава : ПНПУ, 2009. 404 с.